

udstreven, idet en saadan Vaad kun kan benyttes, forsaavidt der, efterat de store Vaadere bleve bemandede, haves Foll i Bygden til deres Bemanding. Enkelte Steder paahviler der endog Beboerne i Naabobygden Forpligtelse til at opbevare Vaaden, fordi den Bygd, hvor Vaadseieren hører hjemme, ikke har nogen Landingsplads, samt til tilbeels at levere Mandstaf til den og med dette ukomplette Mandstaf af afhente og assætte Mandstabet fra Vaadseierens Bygd. Forholdet imellem Vaadseieren og Mandstabet er nærmest at betragte som et Slags Interessentstaf, idet Mandstabet ikke kan gjøre Fordring paa nogen directe Betaling for sit Arbejde, men kun paa Andeel i Udbyttet, som deles imellem Mandstabet og Vaadseieren, saaledes at hver Mand faaer een Part og Vaadseieren een Part særskilt for Vaaden, om han end er med den, saa at f. Ex. Fangsten paa en Vaad med 8 Mandes Besætning deles i 9 Dele, hvoraf een tilfalder Vaaden.

Trangen til at faae den omhandlede Forpligtelse til at holde og bemande Vaade ophævet, har længe været følt paa Færøerne, da den medfører betydelige Indskrænkninger i den personlige Frihed og derhos hemmer den friere Udvikling af en af bemeldte Overs vigtigste Næringsveie, Fiskeriet, idet Befolkningen, saalænge den nævnte Forpligtelse bestaar, ikke efter eget Forjogt befindende kan drive Fiskeri med smaa Vaade, der fornemmelig egne sig til at benyttes til Sommerfiskeri og i den senere Tid mere og mere ere komne i Brug, hvorhos den tvungne Udstrivning giver Anledning til en Mængde Stridigheder og Retsager, som forstyrre det gode Forhold mellem Befolkningen og vanstellig kunne afgjøres uden enten at gjøre Brud paa den oprindelige Sædvane eller støde an mod den Retsbeviisthed, der gjenem de

forandrede Forhold har udviklet sig. Hertil kommer, at det i Grundloven af 5te Juni 1849 § 88 givne Tilfagn om, at alle Indskrænkninger i den frie og lige Afgang til Erhverv, som ikke ere begrundede i Hensynet til det almene Vel, skulle hæves, taler for, at det tvungne Vaadehold ophæves; thi det kan ikke paavises, at det almene Vel skulde kræve sammes Bestaaen, og forsaavidt det Offentliges Interesse fordrer, at der altid haves store Vaade tilstede, navnlig for at de kunne bruges til Styds, saa indholdes der tilstrækkelig Garanti for deres Bevarelse deri, at de ere og altid ville være numværlige til Grindefangst og Vinterfiskeri, og Enhver, der ikke eier en stor Vaad, maa ønske at sikke sig en Plads paa en saadan om Vinteren.

Leedet af disse Betragtninger udarbejdede Amtmanden over Færøerne et Lovkast, der gik ud paa at hæve Forpligtelsen til at holde Vaade, og overlade Vaadernes Bemanding til frivillig Overenskomst, hvilket Udcast han forelagde Lagthinget som et privat Forslag i dets Samling i 1863. Lovkastet vedtoges uforandret i Lagthinget, og tilstilledes derefter Justitsministeriet. Da dette imidlertid ansaae det for nødvendigt, at Udcastet, førend det forelagdes Rigsdagen, undergik forskellige Forandringer, indlededes der desangaaende Drevverling med Amtmanden, hvorpaa der i Ministeriet blev udarbejdet et nyt fortere Udcast, der i Hovedsagen var af samme Indhold som det af Lagthinget vedtagne, og som derefter blev forelagt det i afvigte Sommer afholdte Lagthing. Efterat samme derefter havde vedtaget dette nye Udcast med en mindre væsentlig Modification, har det faaet den Skikkelse, hvori det nu foreligger.